

Mellan Nacka kommun, nedan kallad **Kommunen** (organisationsnummer 212000-0167), och Stockholms läns landsting (organisationsnummer 212000-0016), nedan kallad **SLL**, har under förutsättning som anges i § 12 nedan träffats följande

PRINCIPAVTAL GÄLLANDE MARKÅTKOMSTFRÅGOR, ÅTERSTÄLLNING, SAMORDNING MM AVSEENDE TUNNELBANANS UTBYGGNAD INOM NACKA KOMMUN

§ 1 INLEDNING

Tidigare avtal

Parterna i 2013 års Stockholmsöverenskommelse har gemensamt tecknat följande avtal:

- Huvudavtal, 2014
- Delprojektavtal, ett per delprojekt, 2014
- Tilläggsavtal, 2017
- Genomförandeavtal, ett per delprojekt, 2017

I Huvudavtalet framgår att ”*Om det förekommer motstridigheter i de handlingar som tillsammans utgör Avtalet ska texten i Huvudavtalet äga företräde framför texten i Delprojektavtal*”.

I Tilläggsavtalet framgår att ”*Utöver de uttryckliga förändringar som beskrivs i detta Tilläggsavtal gäller Huvudavtalet och Delprojektavtalen med oförändrade villkor*”.

I respektive Genomförandeavtal framgår att ”*Avtalet bygger på, och är underordnat, Huvudavtalet och Delprojektavtalet. De regleringar som återfinns i de avtalen gäller således alltjämt, såvida inte annat uttryckligen har överenskommits mellan Parterna i detta Avtal*”.

Detta Avtal

Syftet med detta Avtal är att precisera de principer och åtaganden som följer av tidigare tecknade avtal, företrädesvis kommunspecifika preciseringar och detaljeringar av Genomförandeavtalet, mellan Kommunen och SLL, t.ex. avseende tillfälligt och permanent markanspråk, återställande, samordning mm. Avtalet reglerar enbart förhållandet mellan Kommunen och SLL och ska inte innebära någon förändring av vad som har överenskommits i tidigare tecknade avtal. Avtalet kompletterar och förtydligar också samarbetet mellan Kommunen och SLL.

Om det ändå skulle förekomma motstridigheter mellan detta Avtal jämfört med tidigare tecknade avtal, ska tidigare tecknade avtal gälla framför texten i detta Avtal enligt den prioriteringsordning som följer av ovan nämnda avtal.

I detta Avtal kallas SLL och Kommunen gemensamt för **Parterna**. I övrigt används samma definitioner som i tidigare tecknade avtal.

§ 2 KOMMANDE AVTAL MELLAN PARTERNA

Parterna konstaterar att utöver i Genomförandeaftalet nämnda behov av kommande avtal för bl a permanenta och tillfälliga markupplåtelse mellan Parterna kommer också ett antal andra avtal att behöva tecknas med anledning av tunnelbanans utbyggnad såsom t ex:

- Avtal om förtydligande av nyttjanderätt enligt järnvägsplan inkluderande återställning mm av markområden, utrymmen och anläggningar
- Avtal om ansvar vid flytt eller skydd av kommunala ledningar
- Avtal om samordning med kommunens exploaterings- och/eller anläggningsprojekt
- Överenskommelse om fastighetsreglering avseende permanenta markanspråk i järnvägsplan respektive de kända markanspråk som ligger utanför järnvägsplanen

§ 3 MARKANSPRÅK

§ 3.1 Tillfälliga markanspråk

Mark eller utrymme får inte ianspråkta av SLL innan avtal om förtydligande av nyttjanderätt enligt järnvägsplan har tecknats. Avtalen ska tecknas i huvudsak enligt bifogad mall, Bilaga 1.

Arbetsområden och etableringsytor

Tillfälliga markanspråk för byggandet av tunnelbanan anges i huvudsak i järnvägsplan. Parterna emellan ska dock reglera och precisera respektive enskilt markanspråk till läge, omfattning och tid genom avtal om förtydligande av nyttjanderätt och i god tid innan tillträde kan verkställas. Det är också båda Parters ansvar att inför ingåendet av sådana avtal konkretisera om några särskilda restriktioner och hänsynstaganden ska finnas för den aktuella platsen. Parterna är medvetna om att de tillfälliga markanspråk som följer av järnvägsplanen på flertalet platser kommer att behöva samordnas med pågående eller planerade stadsbyggnadsprojekt eller befintlig trafik, gc-trafik eller annan allmännyttig verksamhet.

Vid upplåtelse av allmän platsmark erfordras regelmässigt polistillstånd. För det fall polistillstånd inte skulle erfordras med anledning av att ytan omfattas av järnvägsplan ska Parterna istället träffa avtal om förtydligande av nyttjanderätten.

SLL ska om inte annat överenskommes svara för skötsel och underhåll inom ianspråktaga ytor, om annat inte överenskommes med kommunens angränsande bostads- och/eller anläggningsprojekt. Där ytornas utbredning innebär att omkringliggande ytor inte är möjliga att sköta och underhålla av Kommunen ska SLL utföra och bekosta detta. Detta ska regleras i de avtal som tecknas om förtydligande av nyttjanderätten.

Befintliga nyttjanderätter

Kommunen ska tillhandahålla SLL information om relevanta nyttjanderätter och markupplåtelser jämte tillhörande kontraktsförutsättningar inom området för tunnelbanans utbyggnad enligt järnvägsplan. Kommunen ansvarar också för att inga nya upplåtelser, som kan komma att påverka tunnelbanans utbyggnad, sker inom de ytor som avses användas för tunnelbanans utbyggnad enligt järnvägsplan. Vid tveksamheter eller i anslutning till tunnelbanans utbyggnadsområde enligt järnvägsplan ska Kommunen samråda med SLL inför eventuell upplåtelse.

Om SLLs behov av tillfälligt markanspråk redan är upplåten med nyttjanderätt eller markupplåtelse till annan part ska Kommunen om möjligt genomföra uppsägning av denne eller, om uppsägning inte är aktuell, inleda förhandlingar om frivillig överenskommelse. SLL ansvarar därefter, biträdd av Kommunen, för att driva förhandlingarna om ersättning, avflyttning, återställande mm. SLL ansvarar för att upprätta förslag till överenskommelse om avflyttning, ersättning mm med berörd part. Parterna är medvetna om att SLL inte kan förhandla om Kommunens nyttjanderätter och markupplåtelser med bindande verkan, varför Kommunen åtar sig att vara SLL aktivt behjälplig och löpande hantera den interna förankring och beslutsprocess som krävs inom Kommunen. Kommunen ska därtill om möjligt vara SLL behjälplig med att hitta alternativa lokaler, ytor etc. inom sitt bestånd om detta är en förutsättning för att träffa frivilliga överenskommelser. Överenskommelse som träffas ska vara skriftligen mellan Kommunen och berörd part samt godkännas av SLL.

Om berörd part efter uppsägning inleder domstolsprocess mot Kommunen med anledning av uppsägningen så svarar SLL med Projektmedel för den ersättning Kommunen kan tvingas utge till berörd part med anledning av uppsägning, frivillig uppgörelse eller enligt utslag i domstol. Kommunen ska hålla SLL informerade om förevarande tvister och ersättning ska godkännas av SLL innan överenskommelse ingås. Om kostnad, eller del därav, föranleds av att kommunen i något avseende brustit i sitt åtagande enligt ovan svarar dock kommun för de kostnader som följer därav.

Kommunens överenskommelser om eller uppsägningar för avflyttning från mark eller utrymmen med annan part med anledning av planerade kommunala stadsutvecklings- eller anläggningsprojekt ska tidsmässigt, och i möjligaste mån, samordnas med SLL:s behov av tillträde till samma mark och utrymme. SLL bekostar i dessa fall, med Projektmedel, dels de egna arbeten som krävs inom marken/utrymmet till följd av tunnelbanans utbyggnad eller dess framdrift samt dels den ersättning Kommunen kan tvingas utge till berörd part med anledning av frivillig uppgörelse, uppgörelse eller enligt utslag i domstol. SLLs ersättningsansvar till berörd part begränsas till de eventuella merkostnader som föranleds av SLL:s tidigare tillträdestidpunkt.

Olovligt ianspråktagen mark

För det fall mark som SLL ska nyttja är olovligt ianspråktagen av annan än nyttjanderättshavare ska Kommunen om möjligt, och om SLL saknar rättsliga möjligheter därtill, ansöka om handräckning. SLL ska i sådant fall med projektmedel stå Kommunens uppkomna kostnader härför såsom processkostnader, städning/rivning och andra kostnader i samband med verkställighet och för nedlagd tid av Kommunens egen personal.

Markundersökningar

För ianspråktagande av kommunal mark för mätpunkter, grundvattenrör samt sättningsdubbar ska ett godkännande inhämtas från Kommunen. På mark med annan nyttjanderättshavare ska SLL inhämta godkännande från denne.

§ 3.2 Permanenta markanspråk

Servitutsområde och skyddszon

Servitutsområdet finns i huvudsak definierat i järnvägsplan och omfattar tunnelbaneanläggningen inklusive den skyddszon för bergtunnel eller bergrum som erfordras.

Tunnelbanans skyddszon för bergtunnel eller bergrum ska inte omfatta ett större utrymme än vad som erfordras för att garantera dess stadga, bestånd och täthet. I jord och lerlager ska servitutsområdet begränsas till omslutande betongkonstruktioner inklusive tätskikt. Utgångspunkten ska vara att avståndet mellan tunnelbaneanläggningens skyddszon och marknivå ska uppgå till minst två meter förutom där tunnelbanan är ytligare förlagd och där skyddszonen behöver bestämmas och specificeras mellan Parterna i varje sådant enskilt fall.

I vissa gränssnitt eller beröringspunkter mellan tunnelbanan och planerad bebyggelse kan det bli aktuellt att definiera slutlig avgränsning av servitutsområde inklusive skyddszon i kommande ansökningar om fastighetsbildning. Härvid ska säkras att tunnelbanan kan användas för sitt ändamål samtidigt som inrättandet och omfattningen av servitutsområden i minsta möjliga mån ska inskränka Kommunens dispositionsrätt och förfogandemöjligheter över egna fastigheter eller andra anläggningar med avseende på fastigheternas eller anläggningarnas huvudsakliga ändamål eller pågående markanvändning. För det fall det blir aktuellt att definiera slutgiltig avgränsning av servitutsområdet enligt ovan ska dock kommunen medge SLL tillträde för att kunna bygga tunnelbaneanläggningen i förhållande till de produktionstider som följer av huvudtidplan.

Markanspråk utanför järnvägsplanen

För anläggningar som hör till tunnelbaneanläggningen men som inte hanteras i järnvägsplanen t ex skrapgaller utanför entré, skärmtak utanför entré, t-skyltar på vägg respektive på stolpe eller enskild anslutningsväg för SLL ska servitut bildas genom lantmäteriförrättning med utgångspunkt i de överenskommelser om fastighetsreglering som tecknas mellan Parterna.

Mark för drift och underhåll

För drift och underhåll av tunnelbanans ovanmarksanläggningar behöver SLL ha åtkomst till dessa. Inom kvartersmark redovisas i järnvägsplanen därför en yta på 2 meter runt ovanmarksanläggningarna för vilken officialservitut ska bildas. För ovanmarksanläggning belägna inom allmän plats erfordras ingen särskild rättighet för åtkomst.

Förbehåll vid överlåtelse eller upplåtelse av fastighet

Kommunen ska under tiden för tunnelbanans utbyggnad, vid upplåtelse av tomträtt eller överlåtelse av fastighet som berörs av markanspråk, tillfälligt eller permanent, göra förbehåll om detta. SLL ska tillhandahålla Kommunen underlag i form av ritningar och beskrivningar som preciserar markanspråket. Kommunen ska därtill och i förekommande fall göra förbehåll om de avtal avseende vattenrättslig rådighet som tidigare ingåtts mellan Parterna.

Fastighetsbildning

I Genomförandeaftalet har parterna överenskommit om en huvudsaklig formulering av servitutsbestämmelsen. I järnvägsplan redovisas servitutsutrymmenas omfattning, med undantag för de delar av anläggningen som parterna har valt att endast detaljplanelägga. Servituten kan behöva specificeras och detaljeras ytterligare av Parterna gemensamt i varje enskild fastighetsreglering vad gäller utbredning och omfattning, begränsningar för ägaren av belastad fastighet för åtkomst eller för att kunna utföra t ex arbeten av mindre karaktär eller akut insats som annars innebär fara för liv eller annan omfattande skada.

En generell ansökan om fastighetsbildning, servitutsupplåtelse, är sedan tidigare inlämnad av SLL till lantmäterimyndigheten i Nacka kommun. Denna ansökan ska dock enligt ovan gemensamt preciseras av Parterna innan den kan läggas till grund för beslut. Sådana kompletteringar, avseende Kommunens mark, sker genom att överenskommelser om fastighetsreglering tecknas och, som huvudprincip, inlämnas till lantmäterimyndigheten så snart järnvägsplanen har vunnit laga kraft.

I vissa gränssnitt eller beröringspunkter mellan tunnelbanan och planerade bebyggelse, gemensamt identifierade av Parterna, kommer en komplett överenskommelse inte kunna tecknas i samband med att järnvägsplanen vinner laga kraft, varför denna kan färdigställas först i samband med projektering av den planerade bebyggelsen. Dock behöver kompletta överenskommelser vara tecknade senast vid tidpunkten för tunnelbanans trafikstart. I de fall detta blir aktuellt ska Kommunen medge SLL tillträde i gränssnitt eller beröringspunkter för att inte försena utbygganden i förhållande till de produktionstider som följer av tunnelbaneutbyggnadens huvudtidplan.

Parterna är överens om att en fastighet ska bildas, genom avstyckning från Sicklaön 40:11, avseende ett utrymme omfattande entrébyggnaden för Järsla station och att denna fastighet ska fungera som förmånsfastighet för tunnelbanans fastighetsbildning inom Nacka kommun. Den nybildade fastigheten ska vederlagsfritt överlåtas från Kommunen till SLL så snart som möjligt. I samband med överlåtelsen ska en överenskommelse om fastighetsreglering tecknas mellan Parterna, vari den nya fastigheten, med undantag för ett 3D-utrymme omfattande den planerade uppgången, återförs till Sicklaön 40:11. Den

återstående 3D-fastighetens användning kommer enligt kommande detaljplan att vara begränsad till tunnelbaneändamål.

§ 4 INFILTRATIONSANLÄGGNINGAR, GRUNDVATTENRÖR M.M.

När definitivt läge bestämts för infiltrationsanläggarna och anläggningar för bortledning av grundvatten ska nyttjanderättsavtal (temporär anläggning) eller överenskommelse om fastighetsreglering (permanent anläggning) upprättas mellan parterna. SLL ansvarar för att skriva erforderliga avtal med berörda ledningsägare.

Utsatta mätpunkter ska sammanställas i digitala kartor och löpande rapporteras till kommunen.

SLL bekostar eventuell flytt av grundvattenrör, mätpunkter samt infiltrationsanläggningar och därtill sammanhängande kostnader. Kommunen ska i den mån det är möjligt undvika krav på flytt, men om så är tvunget tillhandahålla likvärdig plats.

§ 5 TRÄD OCH VEGETATION

Arbeten i närheten av träd och vegetation ska planeras och genomföras i tät dialog mellan SLL och Kommunen. Arbetet ska alltid föregås av inventering, bestämmande av erforderligt skydd, bevakning och skötsel under genomförandet samt återställande efter avslutade arbeten.

Åverkan på befintlig och skyddsvärd vegetation, utöver den som Parterna överenskommit ska tas bort, åläggs med viten. Dock högst med ett vite om 200 000 kronor per träd. Eventuella viten ska inte tillämpas på träd eller vegetation som enligt kommunens planer för kommande stadsutveckling kommer att påverkas av annan byggnation.

§ 6 ÅTERSTÄLLANDE

I Genomförandeaftalet anges att SLL ska återställa alla tillfälligt nyttjade markytor, utrymmen och anläggningar samt att återställande ska ske till den standard som förelåg innan arbetena på platsen påbörjades om inte berörda Parter kommer överens om något annat. Parterna är överens om att med Genomförandeaftalets hänvisning till *standard* avses också *funktion*. Om kommunen begär ett annat återställande och kostnaden då överstiger värdet av återställandet till ursprungligt skick eller om kommunens standard eller krav på funktion innebär samma resultat, ska kommunen bekosta det överstigande värdet.

I det fall Parterna överenskommer om ett annat återställande än till den standard som förelåg innan arbetena påbörjades eller om kommunens standard eller krav på funktion innebär samma resultat ska detta regleras i avtal om förtydligande av nyttjanderätten

som tecknas för den aktuella platsen alternativt regleras i ett separat avtal om återställande.

Kvarlämnande av konstruktioner i Kommunens mark

Utgångspunkten vid temporärt nyttjande av Kommunens mark är att byggnader, byggnadsrester, anläggningar, konstruktionsdelar, ledningar och andra föremål ska avlägsnas vid avflyttning.

Parterna kan i vissa fall komma överens om att SLL äger kvarlämna konstruktionsdelar i Kommunens mark. Omfattningen och villkoren härför ska i sådana fall regleras i avtal om förtydligande av nyttjanderätt enligt järnvägsplan alternativt i ett separat avtal om återställande. Har så inte skett ska samtliga konstruktionsdelar tas bort.

I villkoren beträffande kvarlämnandet ska närmare anges i vilken omfattning delar får kvarlämnas och i vilken mån SLL ska vidta åtgärder med anledning av kvarlämnandet, allt i syfte att Kommunens framtida användning av marken inte ska begränsas eller fördyras. Om kvarlämnandet riskerar att medföra att Kommunens framtida användning av marken fördyras eller att marken minskar i värde ska villkoren innehålla ett åtagande om att SLL med projektmedel ska ersätta denna värdeminskning eller fördyring.

Med undantag från vad som gäller enligt ovanstående får SLL kvarlämna avspända stag. Stagen ska dock alltid tas bort ned till 2 meter under markytan.

Samtliga konstruktioner som kvarlämnas ska alltid mätas in och dokumenteras på relationshandling som tillhandahålles Kommunen.

§ 7 LEDNINGAR OCH ANDRA KOMMUNALA ANLÄGGNINGAR

Tunnelbanans sträckning innebär att den löper längs med respektive korsar Kommunens större vatten- och avloppsanläggningar. Dessa tunnlar beständighet är avgörande för Kommunens dagliga drift varför erforderliga skyddsåtgärder, ansvar under genomförandet samt drift ska regleras i avtal mellan Parterna, alternativt med av Kommunen helägda bolag.

§ 8 SAMORDNING MELLAN PARTERNA

Parterna ska samverka och samråda i alla väsentliga frågor som rör planering, projektering, genomförande mm för utbyggnaden av tunnelbanan samt dess relation till eller påverkan på eller från angränsande kommunala planerade eller pågående projekt.

Parterna svarar var och en för att hålla varandra väl informerade om pågående lov- och tillståndsprocesser, egna eller gemensamma, genomföranden, tidplaner eller andra frågor av betydelse.

Kommunens organisation

Parterna vill förtydliga att, med undantag för den hantering som omfattas av Kommunens myndighetsutövning eller hantering av tillstånd eller lov med anledning av Delprojektet, så bär Kommunen kostnader för egen anställd och inhyrd personals deltagande med:

- Administrativt arbete i form av t ex granskning av handlingar, arbeten med avtal mm
- Deltagande i erforderliga samordningsgrupper, arbetsmöten mm
- Deltagande vid syner, besiktningar, överlämningar eller liknande

Projektering, granskning och dokumentation

I det fall SLL, inom ramen för tunnelbanans utbyggnad, utför anläggning som efter ett färdigställande ska ägas av Kommunen gäller följande:

1. Anläggningar ska projekteras enligt Kommunens Tekniska Handbok om inte annat överenskommes.
2. Part ansvarar för riktigheten av egna framtagna handlingar.
3. Kommunen ska granska och godkänna handlingar för respektive förfrågningsunderlag i de delar som avser kommunens anläggningar innan upphandling genomförs. Kommunens granskningstid ska i dessa fall vara tre arbetsveckor.
4. Fråga på, ändring eller liknande av Kommunen tidigare godkänd bygghandling som uppkommer under genomförandet ska besvaras av Kommunen inom 5 arbetsdagar.
5. I det fall Kommunen tillhandahåller SLL egna bygghandlingar svarar Kommunen själv för riktigheten av dessa. SLL ska däremot påpeka uppenbar felaktighet i handlingarna för åtgärdande.
6. SLL ska tillhandahålla kommunen relationshandlingar avseende de eventuella anläggningar som SLL utför åt kommunen. I förekommande fall ska SLL också tillhandahålla relevanta förvaltningsdata.

Trafik

Parterna ska gemensamt planera och definiera anslutningar för och gränssnitt mellan nya gång- och cykelvägar samt tunnelbanans stationer och entréer.

Huvudgator behöver som regel alltid, i någon omfattning, hållas öppna för trafik under utbyggnadstiden. Dock kan kortare avstängningstider erfordras i samband med något specifikt arbete. Framkomligheten för befintlig kollektivtrafik ska så långt som möjligt säkerställas för att undvika omvägar eller förseningar. Det åligger också SLL att visa och säkra hur åtkomst till fastigheter, garage, verksamheter och handel ska ske. Värmdövägens funktion som ett regionalt cykelstråk innebär att framkomligheten för gång- och cykeltrafikanter ska finnas under hela utbyggnadstiden. Likaså ska också Birkavägen hållas öppen för gång- och cykeltrafik under hela utbyggnadstiden.

Provisorier för verksamheter, trafik, gång- och cykeltrafik, anläggningar, ledningar mm ska alltid föregås av en beredande ordning mellan Parterna som ska säkerställa nytta av

provisoriet, omfattning, tid, genomförandet inklusive eventuella etappindelningar och återställning. Provisorier ska, om inte annat överenskommes, utföras till en nivå motsvarande kommunens Tekniska handbok eller standard för liknande anläggningar inklusive uppfyllande av myndighetskrav. Parterna är dock medvetna om att trafikprovisorier i normalfallet utförs till en standard och med en beräknad livslängd som understiger motsvarande för permanenta konstruktioner och anläggningar.

Barnperspektivet ska särskilt beaktas under utbyggnadstiden och på de platser där barns skolvägar påverkas av utbyggnaden ska barnen på ett säkert sätt, kunna ta sig till och från skola mm.

Tillgänglighet till kollektivtrafiken ska säkerställas under hela utbyggnadstiden. Behov av ersättningstrafik planeras normalt av SLL som projektägare och SLL, genom dess trafikförvaltning, som kollektivtrafikansvarig. SLL ska samråda med och hålla Kommunen väl informerad om planering och slutgiltiga ställningstagande avseende behov av ersättningstrafik. Kostnader för ersättningstrafik som föranleds av tunnelbanans utbyggnad ersätts med projektmedel.

Byggtrafik

SLL förbinder sig att följa Kommunens anvisningar för byggtrafik. Detaljerade gatusträckningar och anvisningar redovisas i samband med slutliga ställningstaganden för respektive trafikanordningsplan.

Det åligger Parterna att i samråd planera och minimera nödvändig omgivningspåverkan till följd av byggtrafik.

Projektmedel ska bekosta befogade trafiksäkerhetshöjande åtgärder utefter de gator där byggtrafiken ska gå med utgångspunkt från kostnadseffektivitet. Kommunen utför de trafiksäkerhetshöjande åtgärderna efter samråd med SLL.

Utbyggnad av tunnelbanan, anläggnings- och stadsutvecklingsprojekt

Den huvudsakliga principen ska vara att det är den Part som för båda Parters bästa och med bäst totalekonomi som utför erforderliga försvarsarbeten eller liknande arbeten om så är förenligt med gällande lagstiftning om upphandling/inköp. Omfattningen av försvarsarbete och fördelning av kostnader ska regleras i separata avtal om samordning med kommunens exploaterings- och/eller anläggningsprojekt innan utförandet.

Om inget annat följer av tidigare avtal svarar vardera Part för de kostnader som är orsakade av eller betingade av egna projekt t ex iordning- respektive återställande, försvarsarbete eller liknande arbeten. I gränssnitten mellan utbyggnaden av tunnelbanan och kommunala stadsutvecklingsprojekt sker kostnadsfördelning för projektering och byggnation utifrån samma princip. Där båda Parter har nytta av samma åtgärd ska kostnader fördelas efter vad som är skäligt med hänsyn till respektive Parts nytta.

Parterna ska bjuda in varandra till relevanta möten, kvalitetsrevisioner, syn, besiktningar etc. Kommunen ska tillhandahålla egen kontrollant av utförandet för i genomförandet eventuellt ingående egna anläggningar.

Om SLL utför anläggningar åt Kommunen så åtar sig kommunen, för de anläggningar som kommunen ska äga, under respektive anläggnings garantitid att bevaka uppkomna garantiärenden och snarast anmäla dessa till SLL för reglering med berörd entreprenör. Kommunen ska också göra en sammanställning av observationer inför garantibesiktning.

Övertagande

Om SLL utför anläggningar åt Kommunen så övertar kommunen dessa anläggningar i samband med särskild övertagandebesiktning, det vill säga besiktning av utförandet. I samband med övertagandebesiktningen ska anmärkningar från slutbesiktning av entreprenaden vara åtgärdade. Kommunen bereds därutöver möjlighet att närvara vid slutbesiktning av anläggningar som ska övertas av kommunen. Godkännande av slutbesiktning kräver däremot inte kommunens närvaro.

I samband med övertagandebesiktning ska relationshandlingar samt eventuella driftinstruktioner överlämnas. Överlämnandet av handlingar ska också inkludera eventuella avtal och överenskommelser som omfattar Kommunens anläggningar.

Vardera Parten ska ge den andre Parten möjlighet att utföra sådana tillsyns- och underhållsarbeten som respektive Part ansvarar för. Underhållsarbete ska utföras så att det inte stör de andre Partens verksamhet. Vid framtida förnyelse av egna anläggningar ansvarar respektive Part för att minimera störningar på den andre partens anläggningar.

* * * * *

Detta avtal har upprättats i två (2) likalydande exemplar av vilka Parterna tagit var sitt.

Nacka den

För Nacka kommun

För Stockholms läns landsting

.....
()

.....
()

.....
()

.....
()

BILAGA

Bilaga 1. Mall för Avtal om förtydligande av nyttjanderätt enligt järnvägsplan

Mellan

- Nacka kommun, (org.nr: 212000-0167) såsom fastighetsägare till fastigheten/erna xxx i Nacka kommun, nedan kallad **Kommunen** respektive **Fastigheten/erna** och
- Stockholms läns landsting (org.nr: 232100-0016) genom Förvaltning för utbyggd tunnelbana (FUT), nedan kallad **SLL**

Gemensamt även benämnda **Parterna** och enskild **Part** har träffats följande

Avtal avseende förtydligande av nyttjanderätt enligt järnvägsplan

1 BAKGRUND

Parterna har tecknat ett Principavtal gällande markanspråk m.m avseende tunnelbanans utbyggnad inom Nacka kommun. Enligt Principavtalet ska Parterna bl a teckna avtal om förtydligande av tillfälliga nyttjanderätten enligt järnvägsplan enligt denna mall innan mark eller utrymme får ianspråkta av SLL.

1.1 NYTTJANDERÄTT I JÄRNVÄGSPLAN

Vad nyttjanderätten innehåller definieras av järnvägsplanen:

1. Avgränsning av den geografiska yta eller det utrymme som ianspråkta ovan och under mark
2. Tiden som ytan eller området totalt maximalt får nyttjas. Angivna åren kan inträffa när som helst under byggtiden, även i perioder. Fastighetsägaren ska underrättas senast 2 mån innan området ska tas i anspråk
3. Beskrivning av nyttjanderättens omfattning med avseende på ändamål och ev. restriktioner.

Parterna är överens om att nyttjanderätten som uppkommer genom järnvägsplanen behöver förtydligas avseende *läge/yta/tid/omfattning* samt reglera de genomförandefrågor som hör samman med nyttjandet av den tillfälliga ytan.

Exempeltexter i kursivt.

2 NYTTJANDERÄTT I JÄRNVÄGSPLAN, T-xx

Det aktuella nyttjanderättsområdet framgår av järnvägsplanen och uppgår till ca XX kvm, se område på bifogad ritning, Bilaga 1.

I järnvägsplanen redovisas yta T-xx för ändamål arbetsyta.

För ytan finns följande restriktioner angivna:

Läge och berörda fastigheter:

Yta/Område:

Tid för nyttjande och under tidsperioden:

Ändamål:

Restriktioner:

3 FÖRTYDLIGANDE AV NYTTJANDERÄTT ENLIGT JÄRNVÄGSPLAN, T-xx

Parterna är överens om följande förtydligande eller ändringar avseende yta, tid, omfattning, restriktioner mm:

- Yta
 - *Förändringar i avgränsningen av yta, utrymme m.m.*
- Tid och tidsperiod
 - *Tidpunkt för tillträde och återlämnande*
 - *Etapptvis användning av ytan med olika tider.*
 - *m.m.*
- Omfattning
 - *Ytterligare restriktioner inom ytan*
 - *Tillgänglighet för externa aktörer inom ytan*
 - *Nyttjanderätten omfattar även rätt att ta väg till nyttjanderättsområdet inom Fastigheten.*
 - *Nyttjanderätten omfattar även rätt att genomföra erforderliga förundersökningar, besiktningar, markundersökningar, mätinstallationer etc. inom Fastigheten.*
 - *Fastighetsägaren upplåter därtill rätt för SLL att anlägga xx inom Fastigheterna i enlighet med Bilaga x.*

Kommunen är medveten om att SLL:s rättigheter och skyldigheter i detta avtal helt eller delvis kommer att utövas av den som SLL sätter i sitt ställe, t.ex. en entreprenör. SLL är dock alltid ytterst ansvarig för de åtaganden, ansvar mm som följer av avtal mellan Parterna.

5 TILLTRÄDE, SYN AV NYTTJANDERÄTTSSOMRÅDET m.m.

Tillträdesdagen ska skriftligen bekräftas senast 2 månader innan tillträdesdagen avser att infalla, dvs senast 2019-05-31 för tillträde 2019-08-01.

Kommunen ger SLL tillfälligt tillträde till Fastigheten före tillträdesdagen för att genomföra erforderliga förundersökningar, besiktningar, markundersökningar etc. inom Fastigheten. Innan dessa påbörjas ska SLL kontakta Kommunen för information till och inhämtande av samtycke från eventuella nyttjanderättshavare inom Fastigheten.

Innan tillträde samt vid återlämnande av nyttjanderättsområdet skall en gemensam syn av nyttjanderättsområdet ske. Protokoll från synen skall upprättas och undertecknas av båda Parter.

6 ÅTERSTÄLLANDE OCH ÖVERLÄMNANDE AV NYTTJANDERÄTTSSOMRÅDET

SLL skall vid avetablering återställa nyttjanderättsområdet till den standard och funktion som förelåg innan arbetena på platsen påbörjades om inte Parterna kommer överens om annat. Efter återställande och inför återlämnandet av det aktuella området skall en gemensam syn av nyttjanderättsområdet ske. Protokoll från synen skall upprättas och undertecknas av båda parter. Eventuella anmärkningar vid synen skall åtgärdas av SLL innan återlämnandet kan anses som fullbordat.

Garantiåtgärder i samband med återlämnandet:

Parterna är överens om att SLL:s återställande, utöver ursprunglig standard och funktion omfattar följande:

Nivå på återställande beskrivs här och om kostnadsfördelning för återställande förekommer beskrivs det under ersättning nedan.

SLL äger kvarlämna efter återställande kvarlämna följande konstruktionsdelar utöver stag. Omfattningen och villkoren ska i sådana fall regleras utförligt.

7 FÖRLÄNGNING AV NYTTJANDERÄTTEN

Vid behov av förlängning av nyttjandetiden skall SLL skriftligen senast X månader före nyttjanderättstidens utgång påkalla förlängning av avtalstiden med ytterligare X månader i taget till dess att arbetena är färdigställda.

Om förlängning av nyttjanderättstiden godkänns skall Parterna skriftligen överenskomma om villkor för förlängningen *i ett separat nyttjanderättsavtal/upplåtelse av allmän plats/tillägg till detta avtal om förtydligande.*

8 ERSÄTTNING

Ingen ersättning ska utgå för den tillfälliga nyttjanderätten.

Ev. kostnadsfördelning för återställande:

9 FÖRBEHÅLL VID ÖVERLÅTELSE/UPPLÅTELSE AV BERÖRD FASTIGHET

Kommunen ska vid en eventuell överlåtelse tillse att den nya ägaren av Fastigheten inträder i Kommunens ställe avseende denna nyttjanderätt. Kommunen ska informera SLL om en eventuell överlåtelse av Fastigheten.

.....

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar, varav parterna tagit varsitt.

/ 201X

/ 201X

För: Nacka kommun

För: Stockholms läns landsting

.....

Namn

Titel

.....

Namn

Projektchef

Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Projektnamn

MAJAL